

Per saldo

MARC SCHWEPPE

Marc Schweppe is hoofdredacteur van Accountant en Accountant.nl.

Hom of kuit

Recent schreven drie jonge accountancystudenten een hoopvolle column in het FD. De kwartiermakers moesten bij de hervormingen in het beroep “vertrouwen hebben in de moed van jonge accountants”. Ik word daar blij van, jonge accountants die niet bang zijn om zich te laten horen, zonder meteen te vrezen voor hun carrière. Ik hoop dat ze die moed kunnen waarmaken. Zij zijn de toekomst van het vak.

Dit najaar viert de NBA het 125-jarig jubileum van het georganiseerd accountantsberoep in Nederland. Als je tijdens de voorbereiding daarvan terugblijkt in de historie, is het bijna vertederend te zien hoe groot het vertrouwen in de kennis, kunde en onafhankelijkheid van de accountant ooit was. Pak een jaarverslag van een halve eeuw geleden er nog eens bij en bekijk de accountantsverklaring van toen; van een internationaal opererend beursfonds welteverstaan. Inclusief een passage over de toelichting op het geconsolideerde vermogens- en resultatenoverzicht, waarmee de accountant zich kan “verenigen”, telt de verklaring precies tien regeltjes. “Op grond van onze controle (...) accoord bevonden”, aldus de accountant. Vertrouwensman (altijd een man, destijds) van het maatschappelijk verkeer, betrouwbaar tot en met. Tien regels is genoeg.

Hoe anders is dat nu. Voor een nieuwsberichtje over fikse bonussen voor de directie van beursfonds Ajax (ondanks een beroep op de NOW-regeling) nam ik het jaarverslag 2019-2020 van de Amsterdamse godenzonen er eens digitaal bij. Honderdvijftig pagina's telt dat verslag. Tot en met pagina 40 gaat het over voetbal, de Arena, de resultaten en de verkoop van te dure shirtjes aan jongetjes die allemaal ook Dusan Tadic hopen te worden. *Merchandise*, heet dat.

Op pagina 41 begint het verantwoordingsgedeelte en dat gaat ruim honderd pagina's door. De governance, de risico's en het risicomanagement, iets over artikel 10 van de EU-overnamerichtlijn, tussen door het verslag van de RvC en vanaf pagina 77 de jaarrekening. Inclusief alle toelichtingen duurt die tot en met pagina 134. En dan, op pagina 136, de 'Controleverklaring van de onafhankelijke accountant'. Materialiteit, reikwijdte van de groepscontrole, omvang van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving, kernpunten van de controle, invloed van Covid-19 op de financiële verantwoording en ga zo maar door. Aan het eind nog een enorme passage met een 'beschrijving van de verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening'. De klant moet zelf zorgen voor een fatsoenlijke jaarrekening en we durven niet

te beloven dat we alle foutjes hebben gezien, staat daar, simpel vertaald. De controleverklaring is vijftienhalve dichtgetikte pagina's lang. Maar waar het om gaat, staat gewoon bovenaan: “Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 30 juni 2020 van AFC Ajax NV te Amsterdam gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van AFC Ajax NV op 30 juni 2020 en van het resultaat over de periode van 1 juli 2019 tot en met 30 juni 2020 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW.” Die ene passage, dat zou voldoende moeten zijn. De rest is een aaneenschakeling van uitleggen, toelichten, voorbehouden en mitsen en maren. Wordt het vak daar geloofwaardiger van? De accountant, inmiddels steeds vaker een vrouw, moet moed tonen. Hom of kuit noemen. Terug naar de basis. Die tien regels van destijds, die waren toch meer dan genoeg? ←